

Izveštaj o proslavi 25. obljetnice djelatnosti Hrvatskog geološkog društva (9. i 10. XII 1976)

Na Redovitoj skupštini Hrvatskog geološkog društva, održanoj u predavaonici Geološko-paleontološkog zavoda PMF-a, 18. prosinca 1975, zaključeno je da se 25. obljetnica djelatnosti Društva svečano proslavi.

Proslava je održana 9. i 10. prosinca 1976. godine u dvorani Zbora liječnika Hrvatske u Zagrebu, Subićeva 9. Pokrovitelj proslave bio je akademik Ivan Jurković, predsjednik Republičkog savjeta za naučni rad SR Hrvatske.

U ime Organizacijskog odbora (u kome su bili: dr A. Polšak, predsjednik, Z. Bajraktarević, tajnik, dr I. Blašković, V. Brajdić, dr I. Gušić, T. Jagačić, dr Z. Krulc, dr M. Oluić, K. Sakač, V. Sikirica i J. Tišljar), proslavu je u 9 sati otvorio predsjednik Društva prof. dr A. Polšak, koji je nakon nekoliko uvodnih riječi pozdravio pokrovitelja proslave, članove Počasnog odbora, društveno-političke radnike, predstavnika Saveza geoloških društava, predstavnika Republičkih geoloških društava, predstavnika Razreda za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Hrvatskog biološkog društva, dekane PMF i RGN fakulteta, predstavnika Zajednice prirodoslovnih društava i Hrvatskog prirodoslovnog društva, predstavnika Hrvatskog geografskog društva, predstavnika Saveza inženjera i tehničara rudarske, geološke i metalurške struke Hrvatske, kao i sve prisutne članove Hrvatskog geološkog društva. U svom daljnjem izlaganju prof. dr A. Polšak zahvalio se na financijskoj pomoći oko organizacije proslave: Samoupravnoj interesnoj zajednici za znanstveni rad SR Hrvatske (SIZ III), te poduzećima INA-Naftaplin, Institutu za geološka istraživanja, Geofizici i Industroprojektu — svima iz Zagreba, te članovima Organizacijskog odbora proslave, organizatorima prigodne izložbe, kao i studentima geologije PMF-a na ukazanoj pomoći oko proslave. Nakon toga je prof. dr A. Polšak pozvao sve prisutne da minutom šutnje odaju počast preminulim članovima Hrvatskog geološkog društva, te obavijestio učesnike, da je delegacija Društva u oči proslave položila vijenac na grob svog prvog predsjednika akademika Marijana Salopeka. Zatim su pročitani pozdravni telegrami i pisma upućena Hrvatskom geološkom društvu, među kojima i pismo rektora zagrebačkog Sveučilišta, akademika D. Grdenića. Nakon čitanja pozdravnih telegrama izabrano je predsjedništvo proslave, čiji je predsjednik bio bivši predsjednik Hrv. geol. društva prof. dr V. Kranjec, koji se zahvalio na ukazanom povjerenju i pozvao prisutne, da koji žele — pozdrave skup. Skup, kojem je prisustvovalo oko 220 učesnika, pozdravili su: dr M. Mojičević u ime geol. društva SR BiH, F. Mihlić, dipl. inž. geol. u ime Slovenskog geol. društva, prof. M. Pavlović kao predsjednik Srpskog geološkog društva, koji je tom prilikom Hrv. geol. društvu poklonio Spomenicu Srpskog geol. društva izdanu povodom njihove 60-te godišnjice, komplet zapisnika od 1931. godine, kao i separat spiska članova njihovog Društva i sastava upravnih odbora od 1891—1973, zatim V. Đokić, mr geol., u ime Crnogorskog geol. društva, B. Pavlovski, dipl. inž. geol. u ime Makedonskog geol. društva, prof. dr J. Kovačević u ime Zajednice prirodoslovnih društava i Hrvatskog prirodoslovnog društva, doc. dr M. Sić u ime Hrvatskog geografskog društva, prof. dr Z. Devidić u ime razreda za prirodne znanosti Jugosl. akad. znan. umjetn. i Hrv. biološkog društva, prof. dr B. Kamenar, kao dekan PMF-a, prof. dr B. Crnković, kao dekan RGN fakulteta, te na kraju prof. dr N. Pantić kao predsjednik Saveza geoloških društava SFRJ.

Nakon toga je predsjednik Hrv. geol. društva pročitao referat o 25-godišnjem razvoju Hrv. geol. društva, a zatim se prešlo na svečanost proglašenja i predaju diploma jedanaestorici Počasnih članova Hrv. geol. društva, izabranih 4. studenog 1976. na Skupštini Društva. Predsjednik Društva uručio je diplome slijedećim Počasnim članovima Hrv. geol. društva: prof. dr. Ljudevitu Bariću, akademiku Milanu Heraku, akademiku Ivanu Jurkoviću, akademiku Vandi Kochansky-Devidé, prof. Donati Nedžli-Devidé, prof. Josipu Ogulincu, prof. dr. Franji Ožegoviću, prof. Antunu Rubiniću, akademiku Miroslavu Tajderu i prof. Antunu Takšiću. Akademiku Luki Mariću, koji zbog bolesti nažalost nije bio prisutan, diploma je predana naknadno. Svi prisutni su srdačnim aplauzom pozdravili novoizabrane Počasne članove, u čije ime se zahvalio prof. dr. Lj. Barić.

Poslije polasatnog odmora, kada se mogla u predvorju dvorane razgledati i mala izložba s nekoliko zanimljivih eksponata, održani su prigodni referati o razvoju geoloških disciplina u SR Hrvatskoj u proteklih 25 godina. U vremenskom intervalu od 11—13 sati održani su ovi referati:

M. Herak, A. Polšak, E. Prelogović: *Geologija*
 I. Gušić, V. Kochansky-Devidé, A. Sokač: *Paleontologija*
 S. Šćavničar: *Mineralogija*
 V. Majer, M. Tajder: *Petrologija*
 B. Šćavničar, B. Šebečić: *Sedimentologija*
 I. Jurković, B. Sinkovec: *Rudna ležišta*

Poslije podne od 16—17,30 nastavljeno je čitanje referata:

S. Bahun, A. Magdalenić, P. Miletić: *Inženjerska geologija i hidrogeologija*
 V. Kranjec, J. Vugrinec: *Geologija nafte*
 Z. Krulc, Ž. Zagorac: *Geofizika*
 S. Alfirević: *Marinska geologija*

Ovi referati, o razvoju geoloških disciplina u SR Hrvatskoj u proteklih 25 godina, objavljuju se u cjelini u ovom svesku »Geološkog vjesnika«.

U 18,30 predsjednik Društva prof. dr. A. Polšak otvorio je, u prostorijama Geološko-paleontološkog muzeja u Demetrovoj 1, prigodnu izložbu povodom 25-e obljetnice djelatnosti Društva i tom prilikom rekao: »Geološka istraživanja su u proteklih četvrt stoljeća doživjela golem napredak i dostojno se nastavljaju na stogodišnju znanstvenu tradiciju geologije.

Danas u Hrvatskoj djeluje preko 350 geologa, što predstavlja velik istraživački potencijal. Znanstvene ekipe se u svom radu služe modernim metodama, a vrlo često i najsuvremenijim aparaturnama, od kojih se jedan dio može vidjeti na fotografijama na ovoj izložbi. Uspjesi naše geologije su veliki. To se reflektira kroz stotine publiciranih znanstvenih radova i kroz svakodnevnu primjenu tih znanstvenih dostignuća u praksi. Geološka istraživanja su osnova za istraživanje mineralnih sirovina, a u suvremenom svijetu ona prethode izgradnji svih većih energetskih, prometnih i drugih objekata. Naši geolozi postigli su vidne uspjehe i u istraživanjima ne samo Hrvatske, nego i drugih dijelova Jugoslavije, a i drugih država diljem svijeta.

Uspjehu naše geologije pridonijelo je svojim radom i HGD, čiji glavni zadatak je razvijanje i unapređivanje geoloških znanosti.

Posebno smo zadovoljni da se ova izložba održava pod krovom ove povijesne zgrade, toliko značajne za razvoj naše geologije. Tu je već u prošlom vijeku bilo rasadište geološke znanstvene misli. Ovdje su znanstveno radili mnogi veliki hrvatski geolozi, mineralozi, petrolozi i paleontolozi Pilar, Kišpatić, Brusina, Gorjanović, Tučan, Salopek, Poljak i drugi.

U ime HGD-a zahvaljujem Geološko-paleontološkom muzeju, što se odazvao da bude domaćin ove izložbe. Glavnu brigu oko postave izložbe vodili su članovi Organizacijskog odbora proslave mr. sc. Krešimir Sakač, viši kustos Geol.-pal. muzeja i dipl. inž. Vjekoslav Brajdić, direktor Min.-petrograf. muzeja, uz punu pomoć dr. Ante Milana. Ističem da se na radu oko izložbe angažirao i cijeli kolektiv

Geol.-paleont. muzeja na čelu s direktorom mr. sc. Ivanom Crnolatcem, te kolektiv Mineraloško-petrografskog muzeja. Zahvaljujemo se na likovnom aranžiranju izložbe drugu Mirku Šalamonu.

Na kraju se u ime Organizacijskog odbora proslave 25. obljetnice Društva zahvaljujem svim radnim kolektivima, koji su poslali izložke za ovu izložbu."

Ta ista izložba nakon mjesec dana bit će prezentirana i u drugim većim središtima Hrvatske u svrhu popularizacije geologije u nas.

Iste večeri u 19,30 održan je koktel za učesnike proslave u hotelu »Palace«. Koktelu je u vrlo ugodnoj i prijateljskoj atmosferi prisustvovalo 160 učesnika.

Drugog dana proslave održani su referati o temi: Suvremena kretanja u geološkim istraživanjima u SR Hrvatskoj. Izlaganja su trajala 15 minuta, a nakon svakog izlaganja bila je diskusija u trajanju od 15 minuta. Prije podne od 9—13 održana su ova izlaganja:

- M. Herak: *Kako jednoznačno interpretirati fosile u evoluciji i stratigrafiji?*
 - V. Majer: *Mezozojski magmatizam Unutrašnjih Dinarida u području Pokuplja i Banije i njegovo petrološko i geološko značenje*
 - M. Vragović i D. Jamičić: *Rezultati novijih istraživanja metamorfnih stijena Slavonije*
 - B. Šebečić: *Nekoliko inovacija u istraživanju karbonatnih naslaga*
 - A. Polšak: *Evaporitna sedimentacija u dinarskom području u svjetlu paleoklimatoloških istraživanja kisikovom izotopnom metodom*
 - M. Oluić: *Daljinska istraživanja i njihova primjena u geologiji*
 - S. Božičević: *Speleološka istraživanja kao dopuna geološkim istraživanjima*
- Voditelj diskusije bio je prof. dr V. Kranjec.

Poslije podne od 16—19 održan je nastavak izlaganja ovim redoslijedom:

- E. Prelogović, D. Cvijanović i D. Skoko: *O uzročnoj vezi neotektonskih gibanja i seizmične aktivnosti u SR Hrvatskoj*
- P. Raffaelli: *Matematička geologija i njena uloga u daljnjem razvoju geologije u SR Hrvatskoj*
- A. Nowinski: *Novi postupci mjerenja u primijenjenoj seizmici i mogućnosti njihove primjene*
- A. Slijepčević: *Primjena izotopa ugljika C-14 i tricija u hidrogeološkim i geološkim istraživanjima*
- B. Aljinović i R. Drecun: *Primjena manjih kompjutera kod obrade geofizičkih podataka*
- D. Tufekčić: *Interaktivno komuniciranje s podacima seizmičkih istraživanja*

Voditelj diskusije bio je prof. dr S. Bahun. Treba napomenuti, da su diskusije u vezi prije i poslijepodnevnih izlaganja bile vrlo brojne i svrsishodne. Referati koje su autori nakon završetka proslave predali uredništvu »Geološkog vjesnika«, objavljuju se u ovom svesku.

Kraj ove značajne obljetnice obilježen je i svečanom društvenom večerom u hotelu »Palace« u 20 sati. Večeri je prisustvovalo 115 učesnika, a prigodne zdravice održali su predsjednik Društva prof. dr A. Polšak i pokrovitelj proslave akademik Ivan Jurković.

Povodom proslave izdane su i prigodne jubilarne značke, a radio i televizija Zagreb upriličili su prigodne intervjue s predsjednikom Društva. Proslava je registrirana i kraćim izvještajem u novinama.

Zlatan Bajraktarević